

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN	
Egy évre	240 Lei
Fél évre	130 Lei
Egy negyed évre	60 Lei
Egy hóra	20 Lei

Hirdetések árszabás szerinti díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
úti palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(Jászai Sándor-utj) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főzárkocsiz: STAUBER JOZSEF.

Péntek, február 10.

Hó alatt.

Nincs az a szigorú sztrájk, amely jobban el tudna zárni a világtól, mint a mostani véget érni nem akaró havazás. Mintha a természet meg akarna mutatni, mennyivel hatalmasabb mint mi: a teremtetés koronái. Elzárja az utat, megállítja a vonatokat, megakasztja a forgalmat és nem kíván és nem kívánatos pihenőt kényszerít rá az emberekre. S nem hagy magával alkudni, hogy legalább pár órára pihentesse havat öntő kedvét, legalább addig, míg egymáshoz vezető utat fúrnak maguknak az emberek. A falvakból a városba, mert a városiaknak egy-kettőre elfogynak csekély élelmiszerkészleteik, amiből a falusiaknak fölöslegük van. A várostápláló vidék szívesen hozna be tejet, zsírt, szalonnát, tojást, vágnivaló állatot, hiszen azt kap érte, ami sem a szántóföldön, sem az istállóban, sem a baromfiudvaron meg nem terem: ropogós bankól.

SoK ember most eszmél rá a város és falu egymásra utaltságára, egymást kiegészítő érdekösségére. Bár levonnák azt a tanulságot ebből a mai helyzetből, hogy a boldogabb időkben is jobban értsek meg egymást. Hisz ma a természet kényszerítő erejével kézzel foghatóan szemünk elé állítja, hogy falu és város egymás nélkül nem tud megélni. S ha a falu a városnak testi eledeleit nyújt, a város szellemi táplálékkal látja el a falusiakat. Rá kell eszmélnünk arra, hogy az anyagin kívül szellemi érdekösség is fűzi egymáshoz a várost és a falut.

Normális időben ki törődik az-
zal, honnan kapja a mindennapi betevő falatot? Az ember csak a zsebébe nyúl és válogat a kínálatban. Olyan egyszerű, olyan természetes minden és olyan hideg és közömbös mindenki. En eladok és te veszel, vagy fordítva és kvitek vagyunk. De lám, mikor bajba jutunk, minden mindjárt komplikált, nehezen vagy egyáltalán meg nem oldható. Milyen megértővé tesz néhány napi megállás nélküli havazás. Mikor testileg elzárja egymástól az embereket náluk nagyobb ur: a természet, könnyebben megtalálják egymáshoz a lelki utat. Milyen kár, hogy a normális idő a maga önző, rideg közönyével oly hamar még a nyomát is eltünteti ennek az utnak.

Megállt a vasuti forgalom.

(Aradról nem indul vonat. — Megakadt a nemzetközi gyors. — Hó alatt a pálya.)

Tegnap még a CFR. vonalain közlekedtek minden irányban a személyvonatok, csupán az áruforgalmat szüntették be. A vasutlgazgatóság mindent effkövetett, hogy a személyforgalmat továbbra is fenntarthassa. De minden erőfeszítés meddőnek bizonyult, mert a tartós hófúvással szemben a hóekék munkája nem járt olyan eredménnyel, hogy az elinduló vonatok újra biztosítottak lett volna tekinthető. A mai nappal az aradi vasuti állomásról már egyetlen személyszállító vonat sem indult és nem is fog indulni mindaddig, amíg a hófúvás tart. Tegnap a nemzetközi gyorsvonat, amelynek délután fél kettőkor kellett volna megérkeznie Bucures-tiből Aradra, négy órai késéssel csak 5 óra után érkezett meg. A nemzetközi gyors rövid aradi tartózkodás után tovább indult Curtici felé, a gyorsvonatot két mozdony húzta, ennek dacára Curticiig sikerült csak eljutnia. Innen táviratoztak a magyar határállomásra, hogy küldjenek magyar segélymozdonyt, hogy a gyorsvonat továbbhaladhasson Budapest felé.

A gyorsvonat tegnap este óta Curticin áll és még ma délután sem indult el. Hasonló sors érte azt a nemzetközi gyorsvonatot, amely Budapestről haladt a román határ felé, hogy Bucures-tibe menjen. Ennek a gyorsnak tegnap délután fél hat órakor kellett volna Aradra megérkeznie. Azonban még ma is csak a 88. sz. órháznál a határon túl vesztegelt.

Ott megrekedtek és nem tudott tovább jönni.

Az ACSEV. tegnap úgy korlátozta a személyforgalmat, hogy egy személyvonat-párt és két gyorsmotor járatát beszüntette. Ugy tervezték, hogy ma redukált üzemmél tovább dolgoznak, azaz öt személyvonatpárt tartanak addig üzemben, amíg a hófúvás tart. Mára azonban bebizonyult, hogy az állandó hófúvás miatt egyetlen vonatot sem indíthatnak. Így a mai nappal az ACSEV. is beszüntette teljesen úgy a teher, mint a személyforgalmat. Az Arad-Hegyaljai villamosvasutak Igazgatósága még tegnap délelőtt indította a radnai villamost. Ez eljutott Chiorocig, onnan egy másik villamos pedig bejött Aradra. Ezek voltak az utolsó villamosok. Tegnap délután már a Hegyaljai villamosai is megszüntek közlekedni. Az Igazgatóság részéről kijelentették, hogy villamost sem indítanak mindaddig, amíg a hófúvás tart, mert bár a Hegyaljának vannak hóekék és ezek dolgoztak is eddig, de teljesen eredménytelenül, mert a szél ismét telefuita néhány perc alatt a pályát. Az aradi állomásfőnökség értesítésel szerint Radnánig teljesen szünetel a forgalom, tehát Arad és Radna között, míg a mai napon is egy darabon ugyanazon a vonalon Radna és Teius között még fenntartják egvelőre a személyforgalmat, de ennek fenntartása is bizonytalan ideig tarthat, ha a havazás ilyen mértékben tart tovább is.

Poincaré elismeri a szovjetet.

Amerika nem megy Genuába. Lenin megjelenése veszedelmes

RIGA. Oroszország új gazdasági népbiztosa, Jakovenko szakértőkkel hozzáfogott a Genuába küldendő delegátusok munkaprogramjának kidolgozásához. Elsősorban Oroszország gazdaságának és mezőgazdaságának újjáépítésére akarnak lépéseket tenni és evéghől a szovjet tárgyalásokat kezdte a német Krupp részvénytársasággal.

BERLIN. A Berliner Tageblatt értesülése szerint Poincaré francia miniszterelnök táviratilag magához követte Szaszanov volt orosz külügyminisztert. Politikai körökben azt beszélik, hogy Poincaré a szovjet elismeréséről tárgyal a volt orosz külügyminiszterrel.

LONDON. Washingtonból megbizható helyről azt jelentik, hogy Amerika nem vesz részt a genai konferencián. A Times azt írja,

hogy az olasz kormányra nagy felelősség hárul a genai konferenciáért, mert a konferencia érdekében megterheli az olasz államkincstárt és kérdés, vajon az eredmények arányban lesznek-e a költségekkel. Ehhez járul még, hogy Genuában nagy munkástömegek laknak, amelyeket a kommunisták könnyen befolyásolhatnak úgy, hogy a bolsevista delegációnak Lenin vezetésével való megjelenése veszedelmes visszahatásokra vezethet.

WASHINGTON. Egy régi törvény lehetővé teszi Harding elnöknek, hogy elutasítsa a genai konferencián való részvételt anélkül, hogy ezzel megsértse Európát. A törvény szerint nemzetközi kongresszusokra az amerikai kormány a szenátus külön felhatalmazása nélkül nem küldhet megbizottakat.

PÁRIS. A Havas-ügynökség jelenti: A genai értekezlet ügyében kibocsátott francia jegyzék számol azzal a lehetőséggel, hogy a genai értekezleten esetleg a magyar monarchista restaurációt előmozdító kísérlet történni. Ilyen kísérlet nem érhetne el mást mint azt, hogy a kisantant államokban és Olaszországban ellenséges érzületet ébreszt fel. De Franciaország sem tűrhetne el ilyen kísérletet. A memorandumot eljuttatták a legfelsőbb tanácshoz, Olaszországhoz, Belgiumhoz és Japánhoz, továbbá Romániához, Csehországhoz, Jugoszláviához és Lengyelországhoz.

A prefektus

a szabadkereskedelemért.

(A kamara küldöttségének tisztelegése.)

Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöksége ma délelőtt tisztegett dr. Marcus Mihály prefektusnál. A küldöttséget Steigerwald Alajos a kamara alelnöke vezette, tagjai voltak Goldschmidt Sándor bankár és Zima Tibor kamarai főtitkár. Steigerwald üdvözölte a prefektust, majd azt hangoztatta, hogy mennyire fontos a szabad kereskedelem visszaállítása. Azonkívül az ipar támogatása is mily fontos kormányzati feladat. Marcus Mihály prefektus válaszában megköszönve az üdvözlést kijelentette, hogy a kormány programjában benne van a szabad kereskedelem visszaállítása is, mert a kormánykörök igen jól tudják, hogy mily fontos a kereskedelem és ipar az ország fejlődésére. Megígérte, hogy saját hatáskörében is mindent el fog követni a kereskedelem és ipar támogatására.

BUCURESTI. Tegnap minisztertanács volt, amely a kereskedelem szabadságának kérdésével foglalkozott. A kormány a kérdés nagy fontosságára való tekintettel — bár elvben a teljes kereskedelmi szabadság híve, — nem akar e tárgyban elszett intézkedésekkel a jövőben esetleg ki nem elégítő megoldást találni és így mindenké előtt biztosítani kívánja a vevőközönséget a kluzsorázás veszélyei ellen. Ezért a minisztertanács megbizta Sasu kereskedelmi minisztert, hogy ez ügyben megfelelő javaslatot terjesszen a minisztertanács elé. (RTI.)

— Az olasz kormányválság. Róma. De Nicola visszaadta kabinetalakítási megbízatását a királynak. Most Orlando próbálkozik kabinetalakítással.

Az aradi választások.

(A központi választmány elnöksége által.)

Megírta az Aradi Közlöny, hogy tegnap hivatali rendeletet kapott a megyei prefektúra, amellyel a belügyminiszter jóváhagyta az újalakított választási központi választmány tagjainak és elnökének kinevezését. A központi választmány elnökének és tagjainak nevét mai számunkban közöltük. A központi választmány ma tartotta első ülését, amelyen dr. Beles Jenő alispán, a választmány elnöke elnökölt. A választmány mai ülésén megbeszélte a választások technikai kérdéseit. Elhatározták, hogy egy román és magyar nyelvű választási plakátot fognak készíttetni, melyet rövidesen ki fognak ragasztatni. A választmány ezután foglalkozott még az egyes választási körzetek elnökeinek és egyéb funkcionáriusainak kinevezésével.

A prefekturán megakadt fontos városi ügyek.

Dr. Angel István polgármester ma délelőtt igen fontos városi ügyekben tanácskozásokat folytatott dr. Marcus Mihály prefektussal. A városnak több igen fontos ügye vár végleges döntésre, amelyeket már hónapokkal ezelőtt terjesztett fel a prefekturára jóváhagyás végett. Így például a gázgyár megváltása is kétséelmet szenved, mert a prefektúra még nem terjesztette fel a belügyminiszteriumhoz a tanács erre vonatkozó határozatát. Az aradi gázgyár megváltásának ügye már évek óta húzódik. Végre dr. Angel István polgármester megállapodást létesített a budapesti Világítási és Erőátviteli részvénytársasággal, hogy a város 600 ezer lei ellenében megváltja a gázgyárat. Ezt az összeget a városnak 1921. november 1-éig kellett volna a Magyar Általános Hitelbanknál lefizetnie. Ezt az előnyös megállapodást letárgyalta a városi tanács és jóváhagyás végett felterjesztette a prefektúrához, ahol az ügy megakadt. Most kérdés, hogy a budapesti érdekeltek hajlandók-e a régi feltételek mellett perferuálni a gázgyár megváltását, mert a város nem teljesítette azt a feltételt, amely szerint november 1-ig kellett volna kifizetnie a megváltási összeget. Ugyanez a helyzet a posztógyár ügyével, amely szintén a prefekturán rekodt meg. A követ- és vámdíj ügye szintén a prefekturán aludt el. A fentiekben kívül még több igen fontos közérdeklő ügy fekszik a prefektúra íróasztalainak fiókjában. Dr. Marcus Mihály prefektus ígérete szerint a fontos ügyek sürgősen elintézésre nyarnak.

Érdekes választás Magyarországon

(Pénteken tárgyalják az új választói törvényt.)

A magyar politikának legnagyobb szenzációja a kecskeméti választás eredménye. Az elhunyt Rubinek Gyula mandátumáért folyt az elkeseredett küzdelem Kecskeméten, Héjas Iván városában és a győzelem a függetlenségi párti jelölt győzelmével végződött. Érdekes jelenség, hogy a magyarországi időközi választásokon sorra megbuktak a túlzó irányzatot hirdető jelöltek. A magyarországi politikai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

KECSKEMÉT. Az itteni választás eredményét hivatalosan ki hirdették, e szerint 8050 szavazatból 233-at formahiba miatt megszemmisztettek. Horváth Mihály függetlenségi a városban 2465, a tanyákon 1966. Zsitvay Tibor kisgazdapárti pedig a városban 1858, a tanyákon 1525 szavazatot kapott. Horváth ellenzéki tehát 1041 szótöbbséggel győzött.

BUDAPEST. A választójogi bizottságban Szabó József azt indítványozta, hogy bizottságnak 25 kisebbségi mandátumot. Az országos pártok kijelölnék azokat a pártokat, amelyeknek okvetlenül képviselőiknek kell lenniük a törvényhozásban, valamint azokat a pártokat is, amelyeknek jelöltjeit legalább tízezer választó ajánlja. Klebelsberg próbaképpen

csak Budapesten fogadja el a kisebbségi képviselőket. Bethlen hangoztatja, hogy Magyarországon az ország sorsa sokkal inkább van alávetve a hangulatoknak, mint a nyugati államokban. Tart a szélsőséges hangulatoktól, amelyeknek talaja a békekötés szörnyű következményeiben található. A bizottság azután a részleteket tárgyalta.

BUDAPEST. Tegnap óta állandó politikai tárgyalások folynak a kormány és az ellenzék képviselői között. Ezeknek az a célja, hogy a választójogban kompromisszumot hozzanak létre. Az Est értesülése szerint igen alapos kilátás van a megegyezésre. A mennyiben a megegyezés eredményre vezet, valószínű, hogy a részletes vitát még február tizenhatodika előtt befejezhetik úgy, hogy a javaslat kellő időre törvényerőre emelkedhetik.

BUDAPEST. A választójogról szóló reformjavaslatot holnap terjesztik a Ház elé. Azt fogják kérni, hogy a javaslat sürgősségére való tekintettel az összes jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslatokat tegyék addig félre, amíg ennek a javaslatnak letárgyalását be nem fejezte a nemzetgyűlés. A javaslat tárgyalását pénteken fogják megkezdeni.

Szerencsétlenül járt aradi diák.

(Játék közben elsült revolver.)

Szomorú gyermektragédia történt ma délután négy órakor a Strada Puscasilor (Lövész utca) 5c. szám alatt. Egy szerencsétlen szívbeteg 13 éves fiú Ponta Sever játék közben egy forgópisztollyal fölbölte magát. Az Aradi Közlöny munkatársa megjelent a szerencsétlenség színhelyén és a gyermektragédiáról a következőket jelentette: Ponta Sever, aki a ház tulajdonosának fia, a ház egyik lakójának gyermekeivel játszadozott. Játék közben észrevette, hogy a szekrény tetején egy revolver van, amely Petrescu Jenő tulajdona. Ponta Sever levette a szekrény tetejéről a revolvert és játszani kezdett vele. Kis barátai figyelmeztették a beteg, szívbeteg fiút, hogy ne játszik a revolverral, mert könnyen szerencsétlenség történhetik. Ponta Sever erre a homlokának szegezte a forgópisztolyt és így szólt:

— Legfeljebb meghalok. Ugysem ér az én életem semmit.

Azután nyomkodni kezdte a hatióvetű pisztoly ravaszát. Egyik barátja odaszaladt és kiakarta ragadni a kezéből a revolvert, mert észrevette, hogy egy golyó van benne. Ebben a pillanatban a revolver elsült és a golyó a szerencsétlen gyermek jobb szemé felett a homlokába furódott. Ponta Sever rémes sikoltással hanyatlott hátra és azonnal elvesztette eszméletét. A lött sebből vastag sugárban pattkzott a vér. A házbellek a lövés zajára odaszaladtak és rémülten

látták a földön fekvő eszméletlen gyermeket. Orvosért siettek, azonban a közelben egyetlen orvost sem találtak otthon. Este fél hatkor, amikor munkatársunk a helyszínen járt, még a szerencsétlen gyermek nem részesült orvosi segítségben. Az esti órákban így még nem lehetett megállapítani, hogy a lött seb halálos-e. A szerencsétlenül járt gyermek környezete nem tartja kizártnak, hogy Ponta Sever öngyilkossági szándékból lőtte fölé magát, mert a szívbeteg fiú igen gyakran tett olyan kijelentéseket, hogy öngyilkos lesz. Ponta Sever különben egész délután jókedvű volt és barátaival játszadozott. A tragikus sorsú gyermek a román polgári fiú iskola első osztályának növendéke. A fiatal diák állapota súlyos.

A férjgyilkos asszony.

Sommer Nándor vizsgálóbíró tegnap hallgatta ki a cherechi (kereki) gyilkosság tetteseit. Lampeczki Lajos anyja a kihallgatás alatt tagadta azt, hogy ő bűntudta volna fel fiát és Maris Tódornét a gyilkosságra. Az öreg asszony vallomása, tekintettel arra, hogy a vizsgálat eddigi folyamán a csendőrök kihallgatása alkalmával már egy ízben beismerte bűnrészességét, nem sok hitelt érdemel. A vizsgálóbírósnak ennél fogva elrendelte előzetes letartóztatását. Maris Tódorné, a meggyilkolt felesége és Lampeczki Lajos beismerték bűnüket. A fiatal asszony, aki különben sokkal öregebbnek néz ki, mint szeretőjének anyja sírva mondta el a vizsgálóbíró előtt, hogy szörnyű tettét ki-

zárólag Lampeczki rábeszélésére követte el, aki először mérget akart adni erre a célra, majd pedig ezerféle babonáság segítségével bírta rá, hogy férje megölésében segédkezzék. A bíróság természetesen továbbra is fogva tartja őket.

A németországi sztrájk kudarcot vallott.

BERLIN. A vasútsztrájk megszüntetése Wirth kancellár érdeme, akinek állását ez a siker rendkívül megerősítette. A sztrájk befejezése a legkritikusabb időben következett be, amikor Berlin több pontján a munkásgyűléseken általános sztrájkra léptek. A sztrájk befejezésével nehezen megindult személy- és teherforgalom normálissá tétele egy hétfőig fog tartani, amíg a gépeket és utasokat rendbehozzák. A sztrájk miatt ugyanis a legtöbb gép megrozsdásodott, a pályát pedig vastag hóréteg takarja. Berlinben sikerült néhány gyorsvonatot útnak indítani. Egy délnémetországi gyorsvonat befagyott.

BERLIN. Ma estére már valószínűleg az összes üzemekben megkezdődik a munka és helyreáll a teljes vasúti forgalom.

BERLIN. Ma reggel valamennyi városi üzemből megkezdődtek a munkák. A sztrájkolók tökéletesen kudarcot vallottak és a legcsekélyebb eredményt sem tudták elérni. A közönség nagyon elkeseredett amiatt, hogy sem a háború, sem a forradalom alatt nem állt olyan kellemetlen napokat mint a sztrájk alatt. A sztrájk vezetői hihetetlen ferrort fejtettek ki. Az orosz agitáció és a szovjet-pénz nagy szerepet játszottak a sztrájkban. A sztrájkvezetőség csak akkor engedett merev álláspontjából, amikor látta, hogy az elsőrendű életszükségleti dolgokról gondoskodó üzemek munkáját és az élelmszerfelhozatalt nem tudja megakadályozni. A sztrájkolók körében a sztrájk kudarcát miatt nagy a levertség.

A kunszentmiklósi

főszolgabíró.

Förster Lajos kunszentmiklósi főszolgabíró, amint ismeretes még tavaly nyáron kiüzette Izsák községből az összes zsidókat. Néhány hónappal ezelőtt több interpelláció hangzott el az ügyben a magyar parlamentben. A főszolgabíró akkor nyilatkozatot közölt a budapesti „Szózat”-ban, amelyben a következőket írta:

— Hídegen néztem azon gyenge revanót, amelyet néhány vérig elkeseredett magyar vett azon a fazon, amely Kun Bélákat és Szamuelyket teremtett. A ghetto-sőpredék annyi gaztettet követett el, hogy ezekkel szemben minden gyilkosnak meg kell kegyelmezn.

Rassay Károly képviselő a nyilatkozattal kapcsolatosan interpellációt terjesztett a nemzetgyűlés elé, amelyben a főszolgabíró azonnali felfüggesztését követelte. A nemzetgyűlés az elmúlt napokban döntött az ügyben, melynek eredményeként Klebelsberg Kunó belügyminiszter a mai napon közölte Försterrel felfüggesztését.

BUDAPEST. Klebelsberg belügyminiszter Förster izsáki főszolgabíró kivül felfüggesztette a gödöllői főszolgabíró is. Múlcsevics János képviselő interpellációjának a következménye az utóbbi felfüggesztés. A főszolgabíró ugyanis kikötötte Kerepes községében a bírót és egy esküdte, mert azok a plébános ellen beadvánnyal fordultak a váci püspökhöz.

— Nyugatmagyarország osztrák főszolgabíró. Bécs. Nyugatmagyarország osztrák közigazgatási főnökevé Ruzsák udvari tanácsost nevezik ki.

A négynapos havazás.

(Megakad Arad élelmezése. — Nincs tej. — Tíz napig van szene a villamosműnek. — Hóviharok egész Európában.)

Hull, hull, szakadatlanul hull a hó még ma is, pihenő nélkül, óráról-órára növelve a veszedelmet. Az Aradi Közlöny már tegnapi számban rámutatott arra a veszélyre, mit ez a roppant hótömeg a megviselt, korhadt gerendázatu háztetőkre jelent. Herling Gyula városi főmérnök helyénvalónak látta, ha a háztulajdonosok s különösen azok, akik tudják, hogy házuk tetőszerkezete nem kifogástalan, idején gondoskodni a hótömegeknek, a tetőkről való eltávolításáról, mert ha lágyra találna az idő fordulni és hó helyett eső omlik alá, a hó annyira megfog sulyosodni, hogy a gyöngébb tetőszerkezeteket okvetlenül le fogja nyomni és ezzel katasztrófák következnek be.

Nem lesz hús és zsir.

A napok óta tartó havazás következtében felgyülemlett hótömeg nagy akadálya a közlekedésnek. A szekereket három ló vonszolja keresztül a havas utcákon, de kezes kocsi ritka esetben láthatók, inkább szánok bonyolítják le a forgalmat. A tehervonat forgalom szünetel és ez az oka annak, hogy a vidékről nem hoznak be élelmiszereket. Piac három napja egyáltalán nem volt. A falusi asszonyok nem hajlandók ilyen időben tejet, vaját, főttást vagy egyéb élelmiszert behozni. A város közönsége mindenesetre megsínyli ezt az állapotot, amely nem tudni, meddig tart. Huszt alig lehet kapni. Sőt a város három nagyobb mészárszéke ma be is zárt, mert nincs hús. Ugyanis vidékről nem hajtanak fel jószágokat, a vágás teljesen szünetel. Néhány hentesüzletben lehet még huszt kapni, ez azonban csekély mennyiség, amelyet a vágóhidről, mint utolsó transzportot hoztak el. Addig, míg a havazás meg nem szűnik, Aradváros közönsége el lehet készülvén arra, hogy hús nem lesz. Ugyanígy zsirt sem lehet kapni. Sertéseket nem ölnek és a hentesknél lévő zsirkészlet éppen csak a saját szükségletükre elégséges.

1400 liter tej helyett — 80 liter

Rámutatott az Aradi Közlöny arra is, milyen nehézségek állottak be Arad tejjel való ellátása terén. Ma már alig van háztartás, mely tejet kap. Legjobban jellemzi e téren a helyzetet a városi központi tejszarnok. Braschi Simon, a tejszarnok tulajdonosa munkatársunkkal a következő adatokat közölte:

— A tejszarnokban naponta rendszeren 1400 liter tej gyűlik össze. Ezzel szemben ma már csak 80 liter tejhez tudott hozzájutni. Ezt a mennyiséget pedig a kórházaknak kellett leszállítani, de azoknak a szükségletét sem tudta

fedezni. A tejszarnok lovai a nagy hóban már annyira kiállottak, hogy alig lehet őket befogni. Csak természetes, hogy ezek után az aradi kávéházakban tejes kávé és kapuciner nincs.

Biztosítva van a lisztellátás

Kenyér dolgában sokkal kedvezőbb a helyzet. Az aradi kenyérsütődék tulajdonosai ugyanis még a nyár és az ős folyamán szerezték be a szükséges lisztmennyiséget. Most abban a szerencsés helyzetben vannak az aradi kenyérsütődék, hogy egy-két hónapra elvannak látva liszttel. A közönségnek tehát nem kell tartani attól, hogy kenyér nem lesz. A lisztkérdésre vonatkozólag beszélünk Dirlea Vazul megyei főjegyzővel, az aradmegyei gabonavásárló bizottság titkárával, aki kijelentette, hogy a magánosok beszereztek elegendő lisztet, ugyszintén a malmoknak is nagymennyiségű lisztkészletük van raktáron. Így tehát a város közönségének lisztellátása biztosítva van.

A villanygyár és Asztra szénkészlete.

A vasuti forgalom szünetelése folytán a legelső dolog, ami felvetődhet, a szénellátás kérdése. A villanygyár szénellátása jön első sorban tekintetbe, mert ha ennek az üzemnek elfogy a tápláléka, melynek utánpótlására a havazás tartamára egyáltalán nem is lehet remény, úgy egy napon sötétben marad a város. Hogy viszont ennek mik lehetnek a következményei, erre külön utalni teljesen felesleges. Mellinger József a villamos művek igazgatója kérésünkre a következő információt adta az elektromos művek szénellátására vonatkozólag:

— Körülbelül tíz napra el vagyunk látva szénrel. Természetesen a legesszimiztikusabb számítás mellett sem tehető fel, hogy ez a havazás tovább is így tartson. Hiszen akkor egy szép napon már a házakból sem lehet majd kijutni. A mi üzemeink szénutánpótlása szisztematikusan történik, tehát, amint megindul a forgalom, ami hihetőleg nem fog már soká késlekedni, azonnal van friss szén anyagunk. Így tehát tíz napig a város közönségének egyelőre semmi oka nincs az aggodalomra.

Az Asztra gyár igazgatóságánál kijelentették, hogy 5—6 napra szintén elvannak látva szénrel. A legnagyobb baj egyelőre az, hogy a vaggongyár egész udvara hó alatt áll és a munkások legnagyobb része ennek az eltakarításával van egész nap elfoglalva. Az épület tetőzetét is annyira megrongálta a havazás, hogy ha ez tovább folytatódik, komoly katasztrófától lehet várni. A gyárnak az Asztra

van egy nagyobb rakomány nemrégén érkezett szénkészlete, azonban ennek beszállítása ugyancsak a hóesés folytán ezidőszertint lehetetlen.

Tanítási szünet az iskolákban

Megérzik a folytonos havazást az aradi iskolák is. Különösen az elemi iskolák kisebb növendékei és az iskoláktól távolabb lakók képtelenek átgázolni a méteres havon és kénytelenek otthon maradni. Másokat beteggé tett a mostani időjárás s különösen az influenza dühöng az iskolás gyermekek között. Ennek következtében dr. Cucu Vazul városi főorvos utasította az elemi iskolák tanítóit, hogy ott, ahol a tanulók 30 százaléka hiányzik, egyelőre szüneteltesék a tanítást. Ugyancsak Cucu főorvos nyilatkozata szerint nagy akadálya az emberemlékezet óta alig látott nagy hó a járványos betegségek leküzdésének is. Ma reggel például a fertőtlenítő kocsit, melyet fertőtlenítésre rendelt ki, csak több órai megfeszített munka után tudott kijutni az intézet udvarából, mert a hófúvás következtében két méter magas hótömeg verődött össze az intézeti udvar kapujánál. A fertőtlenítő intézet alkalmazottai pedig reggel alig tudtak kijönni lakásaikból, annyira elzárta ajtaikat a hó.

A falu hó alatt.

Az országutakat méter magasan lepi el a hó, melyben vígan szánt tova a hideg szél. Ennélfogva a falvak között való kölcsönös közlekedés szinte lehetetlen. A korán fekvő falusi emberek házáat az éjszaka alatt úgy beledi a havazás, hogy reggelre alig tudnak kijutni a kapun vagy a tornácajtón. Kocsinak, járműnek hire-hamva sincsen, s a faluk is úgy nyugosznak, mintha minden élő lény kihalt volna belőlük. Csak a helyenkint feltörő füst és párazat tanuskodik arról, hogy ember lakik a hótömegek alatt.

A hóesés és a spanyol-nátha.

Az állandó havazás a folytonos nedves hideg és szeles temperatura, természetesen a spanyol betegségnek is szépszámú áldozatot szállít. Különösen a környékbeli faluhelyeken grasszál járvány szerűen ez a betegség és annyi dolgot ad az orvosoknak, hogy azok alig győzik a folytonos beteglátogatást. Ami Aradot illeti, itt is a legtöbb ember a legjobb áton lálad az influenza felé. Különösen az egyes hivatalokban tűnik ez szembe erősen, ahol a legtöbb iróasztal üresen áll, mivel gazdája otthon a lázzal és a náthával küzdök. A törvényszéken úgy áll az eset, hogy a napokban már nem is lehet a tárgyalásokat megtartani egyrészt mivel a vidéki kliensek nem tudnak azokon megjelenni, másrészt pedig mert a hivatalos aktusok funkcionáriusai, így a jegyzők majdnem kivétel nélkül mind betegek. Az utcákon, kávéházak-

ban, éttermekben, színházban és más nyilvános helyeken is folyton prüsszögnek, krákognak az emberek és az előírás szerinti alkoholmennyiségek elfogyasztásával nagyban elősegítik a szesz és korcsmárosipar fellendülését.

Egész Európában.

BUDAPEST. A három napig tartó havazás a magyar Alföldön a vonatokat több helyen megállásra kényszerítette. A hófúvás következtében nagy forgalmi zavarok következtek be. Debrecen és Miskolc irányában megszűnt a vas uti forgalom. Békéscsabáról Budapest felé nem indult a reggeli vonat. A pályateszt mindenütt nagy hótömegek borítják, amelyek megakadályozzák a közlekedést.

BUDAPEST. Ide érkezett jelentések szerint Európa északi részén nagyon szigorú tél állott be. Az utóbbi napokban különösen a Balkánon dühöng nagy hóvihar. Egész Görögországban hózivatarok dülnek, amilyenek emberemlékezet óta nem voltak. Jugoszláviában a hóviharok következtében a vasuti forgalom több helyen megakadt. Ahol közlekednek a vonatok, nagy késéssel érkeznek meg. Hercegovinában és Boszniában másfél méteres a hó. A lezuhant lavinák miatt a vonatok sok helyen a nyílt pályán vesztegelnek. Az utasok kénytelenek a legközelebbi vasuti állomásig gyalog megtenni az utat. Boszniában a telefon és táviró használhatatlan. Szerajevo teljesen el van vágva a világtól. Fiume és Ogulin között szünetel a vasuti forgalom.

Megállt a havazás.

Hétfő reggel pontban 4 órakor kezdődött a havazás, amely megszakítás nélkül ma este 7 óráig tartott. Összesen nyolcvanhét óráig esett egyfolytában a hó. Néha sűrű pelyhekben, néha nagy ritka pelyhekben, néha pedig aprón szitálva hulltak a pihék. Amikor a sorokat írjuk, egyetlen pelyh sem esik, de könnyen megiehet, hogy mire a lap az olvasó elé kerül, már ismét huldogál a hó, amely már eddig is közel egy méteres lepellel borította be a várost.

Szünetel a MÁV is.

BUDAPEST. A MÁV jelenti, hogy az országszerte dühöngő hózivatar néhol két-három száz méteres torlaszokat emel. Debrecen és Szolnok között nagy erőfeszítéssel sikerült helyreállítani a forgalmat, azonban három vonatki-siklás történt. A budapesti gyorsvonat miután hókékekkel utat nyitottak neki eljutott Békéscsabára, ahol azután végleg elakadt. Teljesen szünetel a forgalom a Nyírvidéken, Szeged és Mészölyhegyes, Kétegyháza és Békéscsaba, Dévaványa, Békéscsaba és Kőtegyán között, Kőtegyán és Vésztő között szintén. A Dunántulon is teljesen szünetel a forgalom. A Szegedre és Békéscsabára indított vonatok, amelyek...

taK a hítorlaszok között elad-
tak. Ezek közül hét személyvotat
kisiklott.

HIREK

Az új pápa.

(Kritizál az amerikai bíboros.)

VARSO. A lengyel lapok a pá-
paválasztással foglalkozva egybe-
hangzóan azt írják, hogy alig van
ország, amely ezt a választást
olyan örömmel üdvözlé, mint
Lengyelország. A pápa diplomá-
ciai működésének legfontosabb
idejét Lengyelországban töltötte el.

ROMA. O'Connel amerikai bi-
boros bírálatot mondott a konklá-
vé eljárásáról. Az amerikai és ka-
nadai bíborosok nevében azt kérte,
hogy a konklávé ezentul az Új-
világ bíborosainak megérkezését
is várja be.

— A pénzügyminiszter Erdély-
ben. Cluj. Vintilla Bratianu pénz-
ügyminiszter és Mosoiu közleke-
désügyi miniszter ma délután Cluj-
ra érkeztek. Fogadtatásukra meg-
jelentek az állomáson a polgári
és katonai előkelőségek, Metes
prefektus, Pop polgármester, Po-
poviciu rendőrprefektus és Petala
tábornok. Megjelentek a fogadta-
táson a liberális párt eluji szer-
vezetének vezetői is. Mosoiu tá-
bornok még a délután folyamán
a vasuti igazgatóságon fontos tár-
gyalásokat folytatott szállítási és
egyéb vasuti forgalommal össze-
függő kérdésekben. Vintilla Bra-
tianu pénzügyminiszter pedig a
pénzügyi hatóságokat látogatta
meg. (RTI).

— Határkiigazítás Magyaror-
szág javára. Budapest. A jugosz-
lávok kivonultak Zalamegye meg-
szállott területéről. A határkiiga-
zítás Szentmiklósnál megkezdő-
dött és eljutottak Szentistvánlakig,
melyet visszacsatoltak Magyaror-
szághoz. A bizottság jelenleg a
vasmegeyei ideiglenes határmen-
tén végez kiigazításokat.

— A lakbérleti szerződések.
Bucuresti. A bucarestii és a re-
gátbéli lakbérletők tegnap érte-
kezletet tartottak Bucurestiben.
Elfogadták azt az indítványt, hogy
memorandumot intézzenek a mi-
nisztériumhoz, melyben kérik, hogy
a lakbérleti szerződéseket öt év-
vel hosszabbítsák meg.

— Bezárják az iskolákat. Az
aradi tanfelügyelőség a folytono-
san tartó nagyfokú havazásra való
tekintettel elrendelte, hogy mától
számított öt napig az összes aradi
iskolákban szüneteljen a tanítás.

— A királypuccs tisztí vād-
lottai. Budapest. A királypuccs
miatt 29 katonatiszt ellen folyik
az eljárás, akik között tábornok-
tól főhadnagyig minden rangu
tiszt van. Az ügyészség felség-
ámulással és jogosulatlan tobor-
zással vádolja őket. Megidézést
kapott 155 tanu, köztük a polgá-
rilag perbe fogott politikusok is.

Barth Lajos a királyi-párnál.

(Mária királynő két értékes ajándéka.)

Az aradiak népszerű Barth
Luluja, a világhírű autogramm-
gyűjtő nemrégiben itt járt közör-
tünk. Négy évi távollét után eljött
meglátogatni szülővárosát. Aradot
Barth Lajos mintegy tíz napi aradi
tartózkodás után tovább utazott
Bucurestibe, hogy egy régebbi ke-
leti magas meghívásnak tegyen
eleget. Mária királynő Öfelsege
még trónörökösne korában, ami-
kor Barth a sinai királyi kaste-
ly vendége volt, bejegyezte ne-
vét az autogramm-gyűjtemény
könyvébe és akkor megígérte
Barthnak, hogyha ismét ellátogat
Romániába, könyvébe egy virágot
fog festeni. Barth Lajos Aradról
már azzal a határozott szándékkal
utazott el, hogy Bucurestibe való
érkezése után azonnal audienciára
fog jelentkezni a királyi palotá-
ban. Bucurestiből kapjuk most a
hírt, hogy Barth Lajos híres „The
World“ című könyvével szomban
az uralkodó párnál kihallga-

táson volt Cotroceniében. A kirá-
lyi család szívélyesen fogadta a
világhírű aradi származásu auto-
grammgyűjtőt és a király és a ki-
rálynő alaposan átnézték a hatal-
mas kötetet. Ugy Ferdinánd ki-
rály, mint Mária királynő aláírás-
sákkal gazdagították a gyűjte-
ményt. Ezenkívül Mária királynő
három festményt ajándékozott
Barthnak, hogy azokat is helyezze
el a gyűjteményben. A képek
egyike értékes pergament fest-
mény, mely néhai Erzsébet ki-
rálynő tulajdona volt. A másik két
képet Mária királynő maga fest-
tette. Az audienciával a bucare-
sti román lapok is hosszasan
foglalkoztak. Barth Lajos Bucu-
restiből Londonba és Párisba
megy. Barthot az a nagy megtisz-
teletés érte, hogy meghívták a
párisi Sorbonne-egyetemre, hogy
köznyvérol három előadást tart-
son.

— A román—magyar határki-
igazítás. Budapest. A román—ma-
gyar határmegállapító bizottság
tegnap megkezdte működését. A
delegáció még tegnapelőtt este ér-
kezett meg Makóra, ahonnan az
eredeti program szerint fog utnak
indulni. Először Földeák környé-
két fogják meglátogatni, ahol va-
lőszínűleg február 16-ig fogják
megkezdni a határmegállapítást.

— Vizsgálat egy vasuti sze-
renesétlenség ügyében. Baia de
Cris (Körösbánya) környékén még
december végén lezuhanat egy na-
gyobb iparvállalatnak egy kes-
kenyvágányu vasutja. A szerez-
esétlenségnek akkor tizenhat se-
besültje volt. Az aradi vizsgáló-
bírószág vezetője az utóbbi napok-
ban kinjárt a helyszínen, ahol az
első nyomozás tényállásait helyes-
nek találta és ilyen értelemben
indította meg ez ügyben a vizs-
gálatot.

— Gyászistenfisztelet. Ma délelőtt
11 órakor ünnepélyes gyászistenfiszte-
letet tartottak az aradi szerb templom-
ban az 1915. évben elhunyt és ma ex-
humált Radulovity Risto szerb hírlapíró
lelkiüdvéért. A gyászmisét Kovintyity
Uros aradi és Bozity Milán szerajevói
gör. ke. szerb lelkészek celebrálták.

— 13 vagy 12? Szabó Sándor szí-
nész — aki hétfőn ünnepli színésze-
désének 50 éves jubileumát — felkért
bennünket, hogy közöljük le, miszerint
neki nem 13 hanem csak 12 felesége
volt. A 12 asszonnyal való házasságá-
nak történetét az Aradi Fáklya e heti
számában mondja el Szabó bácsi.

— A csálai legelő bértete. Február
hónapban járt le a városnak az állam-
mal kötött szerződése, amely szerint a
város bérbe vette az államtól tizenkét
évre a csálai erdőben levő 104 holdas
legelőt. A városnak van a Birkás-dűlő-
ben egy legelőtési célokra igen alkalm-
mas 101 holdas terület, amely elegendő
volt az Aradon és a környéken levő
állatok legeltetésére. A házireg azon-
ban átvette ezt a területet katonai
gyakorlótér céljaira s ezzel szemben

megkapta a város a kincstártól a csá-
lai legelőt. A tizenkétéves szerződés
lejártával a városi tanács mai ülésén
elhatározta, hogy sürgős felterjesztést
tesz a prefectushoz a szerződés meg-
hosszabbítására vonatkozólag. A város
újabb tizenkét évre szándékozik bérbe
venni az államtól a csálai legelőt.

— Szombaton, 11-én a Fehér
Keresztben este 9 órai kezdettel
tartja a „Hakoah“ sportegyesület
műsoros táncestélyét. Az est alkalmi
prologját Farkas Lili szavalja, Kalmár
Baba aktuális sportmonológot ad elő,
Darvas a városi színház tagja a terem-
ben vetített mozgófényképekkel kísért
költeményt mond el. Zeneszámok-
kal Ungár Imre dr. és Farkas
Ilonka saját szerzeményü G-dur
szonátájával, Osányi Mátyás a
színház kiváló karmestere szere-
pelnek. A shimmy és most di-
vatba jött francia boston Aradon
még nem látott figuráit mutatják
be Morgenstern Irma és Barna
Tibor táncoktatókban. Molnár Fe-
renc három pompás párjelenete
is színre kerül elsőrangú beállítá-
sban. Szépségverseny és szám-
talan meglepetés fogja a Hakoah
bálat a farsang legfeledhetele-
nebb mulatságává varázsolni.

— A Balkán Export-Import Rt.
Balkán Impose Timisoara (Temes-
vár) igazgatósága f. hó 1-én tar-
tott ülésén Färber Jenő és Mo-
nojlovie Milutin cégvezetőket, va-
lamint Mausz Mihály irodafőnö-
köt aligazgatókká, Wiener Ber-
nát főtisztviselőt pedig disponenseé
nevezte ki.

Sport.

— Korcsolya-bajnokság. Budapest.
Magyarország műkorcsolyázó bajnok-
ságát Szende Andor nyerte el. Második
lelt Laposy József, harmadik Tóth
Livia. A mértinggel kapcsolatban tar-
tott gyorskorcsolyázó versenyen a főbb
számokat Marcienczevics (Cium) nyerte.

Folgár Sándort megoperálták.

(A budapesti sajtó elismerése.)

Polgár Sándor, aki hosszú
Ideig volt az aradi színház kiváló
művésze, később főrendezője, né-
hány évvel ezelőtt megvált a vilá-
got jelentő deszkáktól, hogy mint
az itteni textil gyár pénztárosa
nyugodt visszavonultságban pi-
henje ki közel félszázados színhá-
zi pályafutásának fáradaimait. Az
öreg színész azonban akit tovább-
ra is meleg szeretettel vett körül
Aradváros közönsége, nem sokáig
élvezhette a civilfoglalkozás kelle-
metességeit. Sulyos gyomorhaj tá-
madta meg szervezetét, amely
napról-napra aggasztóbb mérete-
ket öltött. Polgár Sándor végre
engedni volt kénytelen az orvosok
tanácsának és felment Budapest-
re, hogy egy ottani kórházban sze-
rezze vissza megrongált egészsé-
gét. Amint egy budapesti távira-
tunk jelenté, a magyar kultúra ér-
demes bajnokát tegnap egy fővá-
rosi klinikán sikerrel megoperál-
ták. Két óráig tartott a sulyos mű-
tét. Polgár, aki annyiszor és oly
kiválóan állotta meg helyét a szin-
padon, az operációs asztalon sem
vesztette el bátorságát és hideg-
vérrel játszotta meg életének ezt
a legnehezebb szerepét is és olyan
eredménnyel, hogy túl van minden
veszélyen. A szerencsés kimenete-
lű műtét kapcsán az összes buda-
pesti lapok igen meleg hangon fog-
lalkoznak Polgár Sándor szemé-
lyével és művészetével, melyet a
magyar főváros közönsége is jól
ismer. Megírták róla, hogy a ma-
gyar színjátszásnak egyik legki-
válóbb uttörője volt, aki negyven-
két évig tartó göröngyös művészi
pályafutása alatt sok felejthetetlen
alakítást produkált. A pesti lapok
visszaemlékeznek legjobb szere-
peire: a Cigánybáró zsupánjára, a
Géság Wun-Tsiára, a Bobherceg
Pomponiuszára, a Faust Mephis-
tójára, a Falurossza, Gonosz Pis-
tájára és még több kiváló alakítás-
ra, melyek felejthetetlenek marad-
tak mindazok emlékezetében, akik
valaha játszani látták akár Ara-
don, akár Budapestén. A szeren-
csés kimenetelű műtét híre a mű-
vész számos aradi barátja és tisz-
telője körében bizonyára őszinte
örömet fog kelteni.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak (február 9.):
Dollár 135.—, márka 0.71.—,
dinár 1.90.—, szokol 2.55.—,
magyar korona 0.21, budapesti ki-
fizetés 4.85.—, bécsi kifizetés
56.—, berlini kifizetés 0.70.—,
francia frank 12, prágai kifizetés
2.55.—.

Bucuresti kurzusok (február 9.):
Napoleon d'Or 450, francia frank
11.17, angol font 560, lira 6.10, márka
0.68, dollár 134, osztrák korona —,
sokol 2.45, magyar korona 0.22.
Kifizetések: Páris 11.30, London
580, Berlin 0.68—, Milano 6.40,
Prága 2.65, Newyork 135.

Zürichi nyitás (febr. 9.): Berlin 270, Newyork 514, Milano 2560, Prága 980, Budapest 825, Zágráb 170, Bucaresti —, Varsó 15, Bécs 17, lebélyezett osztrák korona 8.

Budapesti nyitás (február 9.): Napoleon d'Or 2480, angol font —, dollár 639—, francia frank —, lengyel marka 1850, marka 346—, lira —, osztrák korona 812, rubel 51—, leu 512, sokol 1280, dinár 825.

Zürichi zárlat. (Február 9.) Berlin 266, Amsterdam 19275 Newyork 514, London 2249, Páris 4435, Milano 2550, Prága 980, Budapest 8250, Zágráb 170, Varsó 15, Bécs 17, osztrák lebélyezést 8.

Budapesti zárlat. (Február 9.) Napoleon d'Or 2485 angol font 2835, dollár 637 francia frank 5525, marka 346, lira 3125, dinár 875, rubel 50.50, leu 508, szokol 1230, osztrák korona 834.

Budapesti értékpapírok Angol-Magyar 720, Földhitel 2325, Magyar Hitel 1820, Leszámlából 770, Osztrák Hitel 640, Kereskedelmi Bank 6600, Konkordia 2050, Gízella 2350, Beocsini 6025, Általános köszén 10050, Salgó 5060, Urkány 5650, Ganz-Danubius 33000, Ríma 1970, Brassói 3950, Egyesült Fa 401, Nasici 18600, Neuschloss 610, Országos Fa 910, Rézbányai 1750, Slavonia 1480, Viktória 480, Zabolai 1575, Közuti 1000, Déli Vasút 1475, Államvasút 3975, Baróti 970, Izzó 5350, Magyar cukor 18000.

Az ég madarai . . .

(Akkik táplálják az éhezõ állatokat.)

Az aradi Állatvédõ Egyesület ama felhívásának, hogy a jószívű emberek ne feledkezzenek meg az éhezõ madarakról, fogantja lett. A város több helyén akadnak nemesen érző állapotok, akik megszívlelve a felhívást, eleséget szórnak az éhezõ madaraknak. Akiknek utja a Dácia-kávéház elõtt vezet el, az állandóan lesöpört gyaloglórón jömezõket látja a galambokat, amint az elszórt kenyérdarabkákat és magvakat szedegetik. A fõut fáról egy-egy hatalmas varjú is odafele a szelid galambok közé és békés egyetértésben lakmároz a galambokkal, amelyeket az éhség annyira megszelídített, hogy a járókelõk közeledésére el sem röpülnek. A madarak jötevõje dr. Robescu Pompeius gyermekkórházi fõorvos neje, aki a Neuman-palota erkélyérõl naponta többször szórja le a madáreléséget.

Az Állatvédõ-Egyesület legteljesebb tagja Lukácsy Lajos ügyvéd, aki maga jár elõl jöpdával. Házának erkélye találkozóhelye a verebeknek, pengelicéknek, galamboknak, varjaknak, bubos pacsirtáknak, vörösbegyeknek és egyéb éhezõ madaraknak. Egész napon át ezrével lakmároznak a szerencsétlen állatok a Lukácsy-ház erkélyén, ahol állandóan kenyérmorzsa és magtráda várja az éhezõket. Kedves látványban volt részük ma délelõtt azoknak, akik a Hal-téren jártak. Kõfõlén József pékmester egész kosárral kenyérbuját szórt szét a havon. Néhány perc alatt ezrével ereszkedett le a magasból a varjú, veréb, pacsirta és egyéb madár. A szegény éhezõk között bizonyos szolidaritás fejlõdött ki, a közös szomorú sors összetartása. Egy-egy madár jódarab kenyérbujával esõrészben felemelkedett a levegõbe és helyét nyomban más éhezõ foglalta el anélkül, hogy a különbözõ természetü madarak marakodták volna a közcon-

Nem lesz egységes magyar párt.

(Megalakul a magyar nemzeti párt.)

CEUJ. Az egységes magyar párt tervét elejtették. A Magyar Szövetség nem alakít pártot. Vasárnap a magyar nemzeti párt alakuló ülését tart. E párt keretel között fog a magyarság a választásokon résztvenni. (RTL.)

CLUJ. A satunaref magyar választói Koós Károly lapszerkesztõt jelölték képviselõjüknek a ma-

gyar néppárt programjával. Koós Károly, ma elutazott kerületébe Zagon István szerkesztõ társaságában, hogy a választásokra elõkészületeket tegyenek. (RTL.)

CLUJ. A magyar nemzeti párt vasárnap i. hó 12-én délelõtt 11 órára alakuló ülését hívott egybe, amelyen közzéteszik a párt programját. A program 12 pontból áll.

Irodalom és mûvészet.

A hazatérés.

(Premiér, a Városi színházban.)

Annyi szellemes francia vigjáték írja, Fiers letársult egy Croisset nevû urral és ketten megírták a „Hazatérés” címû vigjátékot, amelyet — sajnos — kevés számú közönség elõtt nagy sikerrel mutattak be tegnap a városi színházban. Az elõjátékból és három felvonásból álló vigjáték közvetlen a háboru befejezése után játszódik le. A fiatalasszony, akitnek férje öt évig küzdött a lövészárokból, örömprevesse várja haza férjét, aki ellenséget verõ hõsnek képzel el. Ugy véli, hogy várva-várt férje tisztí egvenruhában õszes kitüntetéssel mellén fog hazatérkezni. Egyszerre megjön a férj a legegyszerûbb civilruhában és a viszontlátás elsõ boldog percei után kényelmesen nyújtózkodik a karosszékben, lehuzza cipõjét és papucját kéri. A fiatal asszonyka kiábrándult férjébõl, aki visszatért régi nyárspolgári szokásaihoz és nem törõdik megváltozott gondolkodásu felesége hóbortjaival, szeszélyeivel. Kettõjük között oly elhidegülés áll be, hogy végül is közös elhatározással belegeyeznek a válásba. A férj azonban kiköti, hogy õ fogja megválasztani az asszony jövendõbelijét. Fel is vonultat egy csomó idõs, parókás urat, de egyik sem nyeri meg a fiatal asszony tetszését. Az asszonyka beleszeret egy fiatal tengerésztisztbe, unokaöccsébe a család ama régi barátjának, aki hét évig Marokkóban élt, mert reménytelenül szereti a fiatal asszonyt. Megtörténik a bõrtárány, a szerelemre szomjas feleség anyjához szökik és már azon a ponton van, hogy elutazik a szíve választottjával. A férj és az udvarló találkoznak, kiderül, hogy egy lövészárokból küzdõtt, háborus remiszscenciókat elevenítenek fel és jóbarátokká lesznek. Ezt megtudja a fiatal asszony, kiadja az udvarló utját. Egyszerre férjének Szakonikiból küldött, elkésett levelét megkapja, amelybõl kiderül, hogy férje mennyire szereti, ura nyakába borul s szent a béke.

Ezt a kedves vigjátékot, amely telve van szellemes aperszükkel, firom szatirával és amelybõl az a konzekvencia vonható le, hogy a háboru után, a sok nyomorúság és szenvedés után a férfiak mást látnak a nõben, mint a háboru elõtt, pompás elõadásban hozta színre a színház prózai együttese. Harmath Józsa a fiatalasszony szerepében nemes mûvészetével csodás dikciójával elsõrangut produkált. Tihor Lóri egészséges humorával állandó derûtséget keltett. Sipos Zsigmond a férj alak-

ját férfiasan játszotta meg és sok szeretetreméltósággal ruházta fel a lövészárokból a családi élet kényelmébe visszatért katonát. Az elõadás hatalmas sikere Darvas Ernõé. Ez a kiváló alakító mûvész, akit az idén mindössze egy nagyobb szerepben láttunk, egyszerű eszközökkel, mellõzve a mestertélt hatáskeltést, oly pompás figurát vitt a színpadra, hogy a nézõtér minden egyes mozdulatára és szavára harsogó kacagásba tölt ki és nyiltszínû tapsban részesítette. A fiatal tengerésztiszt rokonszenves alakját Mészáros Béla sok melegséggel játszotta. Ács Mihály egy szolgát pompásan játszott. A kis Juhász Etus ügyes értelmes kezdõ. Jól játszott Gyarmathy Géza is. A nagyszerû vigjáték normális idõjárásban még több derülést szerezhet a közönségnek. (Ky.)

HETI MÛSOR:

Péntek: Ezüst sárlay új beámulásai. László Andor felléptével. (A. bérlet.)

Szombat: Ezüst sárlay. László Andor felléptével. (B. bérlet.)

Vasárnap d. u.: Bucukeringõ. László Andor felléptével. Este: Ördög mátkája. (C. bérlet.)

Hétfõ: Két pisztoly. A könyvtáros. Szabó Sándor 50 éves színészi jubileumának tiszteletére, bérletszûnetben, felemelt helyérek mellett

* **Péntek este az Ezüst sárlay reprize lesz,** melyre Horváth Mici, Halmos Mici és László Andorral az élen az egész operettszemélyzet nagy szorgalommal készül. A harmadik felvonásban a nagy mialatjeleneben Almaj Laci kedvelt cigányzenekarának kísérete mellett László Andor Buttykay Ákosnak ezen felvonás részére írt hangulatos nótáit fogja énekeln. Halmos Mici és Selmeczy Mihály részére Jakabffy fõrendezõ új táncszámokat állított be a elõreláthatólag az Ezüst sárlay ideli elõadása még nagyobb sikert fog aratni mint tavaly. Szombaton este B) bérletben az Ezüst sárlay.

* **Szabó Sándor jubileuma.** Hétfõ este nagy ünnepek keretében fogja a színház Szabó Sándor 50 éves színészi jubileumát megünnepelni. Az ünnepeken a város három bizottsági taggal képviselteti magát. A jublans tiszteletére egy aktuális kis darabot írt Csányi Mátyás karnagy, melyben a színház minden magánszereplõje egyéniségének megfelelõ szerepben vesz részt. Utána a Két pisztoly Szilgigeti hírneves darabja kerül elsõrangú szereposztásban színpadra. Sobri Jóska szerepét László Andor játssa. A jegyeket nagyrészen már megvásárolták.

* **Vasárnap délután Bucukeringõ operette** László Andor felléptével. Ezen operett, mely bejárta a kontinens összes színpadjaft mindenütt nagy sikert aratva, elsõször megy délután olcsó helyérek mellett. A nõi fõszerepet

ezúttal is Horváth Mici játssa, ki ezen szerepben színésznõi pályafutásának legszebb sikerét aratta. Sebesyén Jenõ, ki tüneményes táncával a közönség kedvencévé vált a II-ik felvonásban a híres Balalajka táncot eddig minden Bucukeringõ elõadásán többször meg kellett, hogy ismétlje ez alkalommal is Horváth Micivel fogja elítáncolni.

* **Az új mûsor hatalmas sikert aratott a Moderu Kabaréban.** Az „5 Femmi 5” új attrakciós száma bámulattal töltötte el a publikumot. A kis „Niki” új táncszámai szintén attrakciós számba mennek. A „Civil ruha” és a „Táncos ur” címû bohózatokban Kelety Mancsi Nemes Berta Fekete Rózi, Mezey Lajos Lantos Ferenc, Faludy Károly, Lévy Gyula kiváló alakításikkal tudásuk legjavát nyujtották. Georgesca Buzau komikus imitátor új számai szintén nagyon tetszeltek. Jegyek már válthatók a kabaré pénztáránál. Reggelig parkeztánc.

MOZI * **A társadalom mocsarában** II. utóhára az Apollóban. Pénteken fejezi be az Apolló színház annak a nagystílû erkõleddrámának a voltését, a melyvel szinte felkorbácsolta a komoly társadalmi problémák iránt fogékony közönség érdeklõdését. A premiér napjától kezdve állandóan nagyszámú közönség figyelte a dráma izgalmas meséjét, mely nem tartozik szinesen kigondolt költõi kompozíciók közé hanem maga az eleven lüktetõ élet szinte brutális õszinteségével és fájó meztelenségével. Az elbukott fiatal leányok sorsán keresztül emel vádat a szigorú szociológus a társadalom ellen amely túri, hogy testén megismerjenek és elhatalmasodjanak a fekélyek. Ezt a nagyszabású filmdrámát nemcsak belsõ tartalma, hanem festõi szépségû kiállítása és a szereplõk minden kritikán felülálló játéka teszi emlékezetessé az aradi mozibájáró publikum számára, az Apolló igazgatósága pedig örömmel szögezi le, hogy ismét kimagasló színvonalon álló filmmel ismertette meg a közönséget.

* **Pathé-film az Urániában.** A francia Pathé-filmgyár egyik szép és hangulatos képe kerül bemutásra péntektõl kezdve az Urániában. „Diákszerellem” a címe a megható szentimentalizmuson épült filmdrámának, melynek meséje kedves és rendkívül lebilincselõ. A fõszerepet a legjobb nevû francia mûvészek alakítják. A pazar kiállítást három napig tartja mûsoron az Uránia színház. A színház nézõtere nagyon füve van.

NYILTTER.

En rovat alatt közlõtekért nem vállalunk felelõsséget.

Nyilatkozat.

Jónás Aladár gyáván letagadja azt, amit lakásomon mondott, de amit én be is bizonyítok. Vele hirtelen nem polemizálok. A továbbiakat a bíróság dönti el. 11620 **Barloz Máté.**

Értesítés!

Tisztelettel értesitem tiszteljeimet, hogy Grõnben fiók üzletet nyitottam, ahonnan gyõjtõ wagonban módomban áll a szállományokat a leggyorsabban 517 Romániába továbbítani. 517

Eger & Comp.
Grün, Palatzky-strasse Nr. 24.

A szerkesztésért: **KÁROLY JÓZSEF** felel.

Magyar-német levelezésben és írógépelésben
jártas 506
tisztviselőt vagy hivatalnoknót keresünk. — Ajánlatokat: „BANK” cím alatt a kiadóhivatalba.

Háztetőkről

hótakarítást jutányos ártért vállal

Komor Márton

Str. Clorogaria (Vécsey-utca) 10. 11620

Magasszáru

37-es alighasznált nő cipő, ír-asztal, konyhasztal, korékpár, ír-asztal szublóttal, kisebb élelmiszer szekrény, teljesen új plüss fotel olcsón eladó. 11620

Cím: WALLINGER HIRDETŐJÉBEN.

Tűzifa

Száraz bükk-hasáb és dorong minden mennyiségben kapható. Megrendelhető:

az Aradi Termény és Áruraktárnál (telefon 807) és az Aradi Áruforgalmi és Kereskedelmi R.-T.-nél (telefon 880), továbbá Gárdos és Bornstein cégnél (Str. Eminescu 40) Telefon 30. 11520

Egy működésben levő
főmagas órlessé 40 lóerős

Diesel motor-malom

épület és molnár lakás, vagyon megosztás miatt örökáron eladó. Cím:

OPRIS körjegyző,
Belényes, Ujlak, Biharmegye. 512

Utazók!!!

Nagyvállalkozó a vegyi szakmából keres több 509

elsőrangú utazót

nagy és kiskereskedők látogatására. Román, magyar és német nyelv tudása

feltétlenül megkívántatik.

Keresztény urak, kik kipróbált eladók és állandó, eredményes munkához szokva vannak, küldjék kimerítő ajánlatukat:

Annoucen Expedition Fleischmann & Co. Wien, III., Rennweg Nr. 75. címre „Dauerstellung 1157” jelige alatt

Hirdetés

Keresünk szakképzett

mozdonyvezetőket

iparvasutjainkhoz, kik a gépjavitáshoz is értenek, előnyben részesülnek 487

Pankotai Mezőgazdasági és Ipari Részvénytársaság.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.

Vastagabb betűvel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredetét alakjában nem közölhető megváltoztassa.

Levelezés.

BÖKEZUEN támogatna feltétlen urhit vidéki gyáros. Leveleket „Discretio” jellegre a kiadóba kérek. 11519

Házasság.

KÉTSZÁZEZER LEI vagyonnal rendelkező 36 éves aradi özvegy géplakatos, kinek két nagyobb gyermeke van házasság céljából megismerkedne 30 éves hozománnyal bíró leánnyal, vagy gyermektelen özvegygyel. Fényképes ajánlatokat „Sürgős” jelleggel Wallinger hirdetője továbbít 11619

Alkalmazás.

KISASSZONYT, aki német levelezést is végez keresek Gáspár műszerész, Str. Horia 1. 519

KERESÜNK egy 4 középtiskolát végzett jó írással, megbízható gyakornokot Cím Kelet hírlapirodában. 11519

LABORANS FIUT keres Janka gyógyszerár Bul. Reg Ferdinand (József főherceg-ut) 11. 516

RŐFŐS ÜZLETEM részére románul beszélő segédet keresek Gáspár Henrik, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Bénéter) 20a) 520

KERESEK irodai teendőkben jártas pénztárnoknót. Ki német nyelvet bírja, előnyben részesül. Cím: Pollák szállító. 518

NAGYOBB gyakorlatlalt bírő mérlegképes könyvelő vagy könyvelőnő naponta 2-3 órára kerestetik. Bővebbet Wallinger hirdetőjében. 11619

Lakás.

KÉT vagy három szobás lakást azonnalra keresek. Jól megfizetném. Cím a kiadóban. 483

BUTOROZOTT szobát keresek a belvárosban. Cím Kelet hírlapirodában 11520

INTELLIGENS urileány belvárosi butorozott szobát keres. Cím Wallinger hirdetőjében. 11618

KORREKT 161 fizető uriember belvárosi különbejárata, elegánsan berendezett butorozott szobát keres. Cím Wallinger hirdetőjében. 11619

Vétel és eladás.

ÉLŐHALAK Nagy ponty és harcos érkezett Lútvák-céghez. Ugyanott alma kapható. 510

EGY MASSZIV FASZAN két lóra négy üléssel eladó esetleg bérbeadó Strada Marasesti (Kossuth-utca) 68. földszol. 505

SIMENTHALI tej bikákat azonnal vásárol. Rákóczy Str. Dr. Román Velicin (Lipót-utca) 16. 506

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsón kaphatók Wiegensfeld butoroktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 4836

ELADÓ irodai felszerelésre alkalmas bróasztalok kályha könyvvállvány fogas, függöny, szőnyeg korcsolya stb. Megtekinthető 9-11g Str. Consistorului (Batthyány-utca) 19. sz. Ebédő asztal megtekinthető Str. Mocioni (Orczy-utca) 2 sz. 511

ŐRES LADAKAT veszek. Gábor Miklós csokoládé és cukorkanemű gyári lerakata Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. 504

MEGVÉTELRE kerestetik gyermekkoscsi gummikereket nikkelezett szijjazott és egy gyermek fürdőkád. Cím Strada Marasesti (Kossuth-utca) 35. I. em. jobbra ajtó 12. 11519

ÖT DARAB hízott sertés eladó. Cím: Calea Bihorului (Ferenc Ferdinand-ut) 24. 515

MAHAGONI hálószoba, kárpiban levő, olcsón eladó. Cím Wallinger hirdetőjében. 11619

MODERN világos hálószoba olcsón eladó Cím Wallinger hirdetőjében. 11619

MEGVÉTELRE kerestetik jókárban levő fafüresztelő gép. Cím Wallinger hirdetőjében. 11619

ELADÓ két női illa apród álarcos ruha. Cím Wallinger hirdetőjében. 11619

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákért, perzsa, szmirna argamant-szőnyegekért, török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik dísz tárgyakért, Japán vazákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbecsű réziségekért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11911

AJANDEKTÁROK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) Antik és modern porcellánok, butorok, szobrok, figurák, vazák, festmények, metszetek, perzsa szőnyeg, ezüsttreműk vétele, eladása, csere-élése és bizományba vétele a legelőnyösebb feltételek mellett. 11691

PIANINOT, zongorát gyönyörűket briliánsokat magas árrban veszek. Leveleket „Pianino” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 12021

QYÖNYÖRÜ BŐR ÉS SZALON QARNITURA olcsón eladó a Szépművészeti Szalonban Ortutay-palota. 12111

VÁSZNÁK schifonok és zephírek olcsón szerezhetők be STRASSER divatruházában szemben a Lutheránus-templommal 403

Ingatlan.

ELADÓ azonnal elfoglalható egy szobás lakással Purgly Lajosné-utca 61. számú kisebb bérház. Bővebbet Strada Vicentii Babes (Kiss Ernő-utca) 5. ajajt lehetőleg délután 1-2¼ óra között. 507

Különféle.

HÓ ELTAKARITÁST háztetőkről és portálékról elvállalok. Cimeket a kiadóba kérek. 513

Primaria grasului cu drept de municipiu Arad.

768-1922. prim.

HIRDETMEY.

Közírtté tételük hogy folyó évi február hó 10-én az állatvásártéren a helybeli L vadász divízió által az alább felsorolt állatok fognak nyilvános árverés útján eladni: 39 darab nagy igaz ökör, 3 darab tehén, 2 darab tina, 3 darab fűsz. Összesen 46 darab.

Arad, 1922. évi február hó 9.

Dr. Angel, a E. polgármester.

Veszek BRILLIANS köveket, arany és ezüst
árukat magas áron. 12017
KUN, ékszerész.

„Intercontinentale”

szállítványozási és közlekedési r-t.
Ezültt: **HOFFMANN S. & V.**
Befizetett alaptőke: Lira 8.000.000.
Törzsaház: TRIESTE.

ARADON, BUL. REG. FERDINAND (JÓZSEF FŐHERCEG-UT) 21. SZ.
TELEFON: 354. SZ. 11614

Nemzetközi szállítás. Minden nagyobb kül- és belföldi városban és fontosabb vasuti gőpontoknál „SAJÁT FIÓKOK”, melyek által a szállítások pontos és gyors lebonyolítását biztosítjuk. Állandó gyűjtőforgalom Prágából, Brünnből, Wienből, Budapestről stb. Romániával szakosított vámkezelés!

Sectia Generala a Directiunii Regionale C. F. R. din Arad, Economat.
No. 752-922.

HIRDETMEY.

Az aradi Dir. Reg. C. F. R. pályázatot hirdet mozdony szerzőszámok és felszerelési tárgyak szállítására az alábbi feltételek szerint:

1. Ajánlattevő köteles ajánlatát 60 napig fentartani.

2. Az ajánlott szerzőszámok értékének 5%-át készpénzben bányapénz gyanánt a Dir. Reg. gyűjtőnévtáránál be kell fizetni és ennek letételét igazoló nyugtát vagy közjegyzőileg hiteles másolatát az ajánlatba kell csatolni.

3. A szállítandó tárgyak jertvéke a Dir. Reg. Economat (I. em. 28. ajtó) átvehető ugyanott a szállításra vonatkozó egyéb feltételek is megadhatók.

4. Ajánlatok zárt lepecsételt borítékban 1 lei 25 banival felülbélve az Arad Román nyelven megírva legkésőbb 1922. 20-II. hó déli 12 óráig nyújtandók be a Dir. Reg. Economat hivatalánál.

Határidőn túl beérkezett vagy a feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vételnek. Ajánlattevő végtül kiellenleni tartozik hogy a feltételeket ismeri és magát azoknak mindenben aláveti.

Arad la 28. Ianuarie 1922. 497

DIRECTOR REGIONALA.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Subsemnatul executor aduce la cunostinta ca conform decisului No G. 8985-4. al Judecatoriei de ocol Arad in favorea firmei Transalpina societate comerciala din Wiener repr. dr Carol Messer avocat Arad penru suma de 816.100 Lei capital si acces. se vor vinde miscatoarele si anume mai multe lazi de ferestre de gatter pile si diferite articole tehnice cuprinse si previzite Lei 206.944 la Arad Bulev. Reg. Ferdinand No 14 si continuativ in Str. Bucur No. 3. d. m. la oarele 2 in ziua de 14. Februarie 1922.

Arad, la 7. Februarie 1922. 514

Adalbert Najmányi,
executor jud. regesc.

Könyvtészeti tanulóleány
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.